

Fremsat den 6. oktober 2010 af miljøministeren (Karen Ellemann)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹⁾

(Ændring af reglerne om udledning af ammoniak og beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, inddragelse af offentligheden m.v.)

§ 1

I lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009, som ændret ved § 18 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40, som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF, for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse EU-Tidende 2003 nr. L 156, side 17, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, EU-Tidende 2008, nr. L 24, side 8, dele af Rådets direktiv 2009/127/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af

20. november 2006, EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1, dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991 nr. L 375, side 1, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1882/2003/EF af 29. september 2003 EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56.«

2. § 7 affattes således:

»§ 7. Etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder, er ikke tilladt, hvis stald eller gødningsopbevaringsanlæg ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvist inden for

- 1) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, eller
- 2) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), EF-Tidende 1985, nr. L 175, side 40, som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF, for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse, EU-Tidende 2003, nr. L 156, side 17, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, EU-Tidende 2008, nr. L 24, side 8, dele af Rådets direktiv 2009/127/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver efter anmodning fra offentlige myndigheder og berørte ejere eller brugere oplysning om placeringen og udstrækningen af de områder, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 4. Ministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte en minimumsgrænse, der er lavere end den grænse for dyreenheder, der er nævnt i stk. 1.«

3. I § 8, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »søer«: », jf. dog stk. 2«.

4. I § 8 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

5. I § 9 indsættes som stk. 4:

»*Stk. 4.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at der i særlige tilfælde kan dispenseres fra afstandskravet i § 7.«

6. I § 17, *stk. 2*, ændres »en lavere grænse end den minimumsgrænse på 15 dyreenheder, der er fastsat i § 10, stk. 1.« til: »lavere grænser end de minimumsgrænser, der er angivet i § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, og § 12, stk. 1.«

7. I § 17, *stk. 3, 1. pkt.*, udgår »herunder«.

8. § 21 affattes således:

»§ 21. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere totaldepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg i forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1.«

9. § 25 ophæves.

10. I § 27, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »begrænses,«: »og«.

11. § 27, *stk. 1, nr. 2*, ophæves.

Nr. 3 bliver herefter nr. 2.

12. § 29, *stk. 1*, affattes således:

»En godkendelse efter § 11 eller § 12 skal ud over de vilkår, der er nævnt i § 27, indeholde vilkår, som sikrer, at de hensyn, der er fastsat af miljøministeren, jf. § 34, stk. 3, herunder vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak, varetages.«

13. I § 55, *stk. 1*, indsættes efter »medføre en«: »væsentlig«.

14. § 55, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse til dem, som har anmodet herom, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Kommunalbestyrelsen fremsender herudover udkast til afgørelse eller en orientering om udkastet til naboer og andre berørte med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Af en orientering som nævnt i 2. pkt. skal det fremgå, hvordan det samlede udkast til afgørelse kan rekvireres. Samtidig med fremsendelsen efter 1. og 2. pkt. informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.«

15. I § 75, *stk. 2, nr. 3*, indsættes efter »§ 8, stk. 1, nr. 3«: », og stk. 2, samt regler udstedt i medfør af § 9, stk. 4«.

16. I § 81, *stk. 3*, ændres »§ 27, stk. 1, nr. 3« to steder til: »§ 27, stk. 1, nr. 2«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. Ansøgninger, der er modtaget før den 1. januar 2011, behandles efter de hidtil gældende regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Baggrund
3. Hovedpunkterne i lovforslaget
  - 3.1. Den specifikke ammoniakregulering
    - 3.1.1. Gældende ret
    - 3.1.2. Lovforslaget
      - 3.1.2.1. Opdelingen af naturområder
      - 3.1.2.2. Ændring til krav til totaldeposition
      - 3.1.2.3. Forbudszone
      - 3.1.2.4. Ophævelse af bufferzoner
      - 3.1.2.5. Forholdet til Natura 2000-planen
      - 3.1.2.6. Forholdet til ammoniakfølsom § 3-natur og ammoniakfølsomme skove
  - 3.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere
    - 3.2.1. Gældende ret
    - 3.2.2. Lovforslaget
  - 3.3. Grænser for godkendelsespligt
    - 3.3.1. Gældende ret
    - 3.3.2. Lovforslaget
  - 3.4. Ændring af regler om inddragelse af offentligheden m.v.
    - 3.4.1. Gældende ret
    - 3.4.2. Lovforslaget
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. De administrative konsekvenser for borgere
7. De miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og interesseorganisationer
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af regeringens (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkepartis Aftale om Grøn Vækst fra juni 2009, der har til formål at sikre, at et højt niveau af miljø-, natur- og klimabeskyttelse går hånd i hånd med en moderne og konkurrencedygtig landbrugs- og fødevarerproduktion.

Aftale om Grøn Vækst er en ambitiøs og langsigtet plan for både miljø- og naturpolitikken og landbrugserhvervets vækstvilkår, hvor der investeres i alt 13,5 mia. kr. i bl.a. sikring af bedre natur og miljø samt fremme af miljøteknologi og energiproduktion i landbruget frem til 2015. Planen følger bl.a. op på Vandmiljøplan III og Pesticidplan 2004-2009, og aftalen indeholder derudover nye initiativer på miljøområdet, som bidrager til, at Danmark lever op til sine forpligtelser efter Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse

af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), Rådets direktiv 2009/127/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet) og Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet). Aftale om Grøn Vækst indeholder derudover en strategi for et grønt landbrugs- og fødevarerhverv i vækst.

Lovforslaget er i det væsentligste en afgrænset udmøntning af Aftale om Grøn Vækst, for så vidt angår de dele, som fremgår af aftalens bilag 4 vedrørende lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (herefter husdyrgodkendelsesloven) og reduceret ammoniakbelastning.

Aftale om Grøn Vækst indeholder tiltag for at modernisere lov om landbrugsejendomme (herefter landbrugsloven). Moderniseringen består bl.a. i at ophæve reglerne om den størrelsesmæssige begrænsning af husdyrbrug på bedriftsniveau. Siden 1999 har udgangs-

punktet i landbrugsloven været, at der på en bedrift ikke må være mere end 750 dyreenheder (herefter DE). Disse størrelsesmæssige krav er ophævet for at bidrage til at sikre det danske landbrugserhvervs fortsatte konkurrenceevne. Ændringerne er indført ved lov nr. 243 af 22. marts 2010, der trådte i kraft den 1. april 2010.

Initiativerne vedrørende ammoniakbelastningen vurderes at kræve en hurtig gennemførelse for at kunne støtte op om Natura 2000-planen efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og lov om skove. Natura 2000-planen fastsætter mål for naturtilstanden i de udpegede Natura 2000-områder (EU-fuglebeskyttelsesområder og EU-habitatområder) og giver retningslinjer for indsatsen for at opnå habitatdirektivets krav om gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, der er omfattet af direktivet.

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Den foreslåede regulering vil bidrage til en øget beskyttelse af ammoniakfølsom natur, ikke mindst i Natura 2000-områderne, og dermed bidrage til at opfylde Natura 2000-planens bevaringsmålsætning. Initiativerne vedrørende ammoniakbelastning skal endvidere imødegå en mulig lokal øget ammoniakemission fra store husdyrproduktioner, som er en konsekvens af moderniseringen af landbrugsloven. En tilstrækkelig skærpelse af de fælles nationalt fastsatte krav vurderes endvidere at kunne bidrage til at forenkle sagsbehandlingen og dermed forkorte sagsbehandlingstiden for miljøgodkendelser af husdyrbrug, da kommunerne alternativt skal fastsætte individuelle krav til ammoniakdepositionen i forhold til hver enkelt Natura 2000-delplan.

Det fremgår endvidere af bilag 4 til Aftale om Grøn Vækst, at der skal sikres undtagelse af ensilageplads og gødningsopbevaringsanlæg fra godkendelsespligt, undtagelse af ændringer, der ikke indebærer flere dyreenheder, og gennemførelse af tiltag, så gylleudslip og dermed skader på miljø og natur begrænses.

Baggrund og formål for de enkelte elementer i lovforslaget gennemgås nærmere i de følgende afsnit.

2. Baggrund

Naturkvaliteten i visse naturområder i Danmark bliver forringet af kvælstoftilførslen gennem luft og nedbør. Ammoniaktilførslen fra husdyrbrug er en stor del af denne kvælstoftilførsel. De nyeste opgørelser ifølge overvågningsprogrammet NOVANA viser, at baggrundsbelastningen, dvs. kvælstofbidraget til arealerne fra atmosfæren, i gennemsnit er 12-13 kg kvælstof (N)/ha pr. år, men med betydelig variation mellem landsdelene. (Der blev målt/beregnet baggrundsbelastninger i

intervallet 9-17 kg N/ha pr. år i 2007). Ca. 2/3 af dette kvælstof kommer fra udlandet, og knap 1/3 kommer fra ammoniakemissionen fra dansk landbrug. Belastningen er størst i de husdyrtætte områder. Til sammenligning kan de mest sårbare naturtyper maksimalt tåle 5-10 kg N/ha pr. år. Ud over baggrundsbelastningen kan naturområderne blive påvirket af lokale kilder som f.eks. nærliggende husdyrbrug.

Husdyrgodkendelsesloven indeholder regler, der har til hensigt at reducere baggrundsbelastningen ved hjælp af dels et generelt ammoniakkrav, der berører husdyrbrug på 75 DE eller mere, dels et specifikt ammoniakkrav, der har til hensigt at beskytte naturen nær husdyrbruget, og som derfor afhænger af husdyrbrugets beliggenhed.

Det *generelle* ammoniakreduktionskrav fastsætter kravet til det maksimale ammoniaktab fra nye staldanlæg eller udvidelser for husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse efter § 11 eller § 12.

Kravet fremgår af bilag 3 til bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (herefter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Aftale om Grøn Vækst lægger bl.a. op til en skærpelse af det generelle ammoniakreduktionskrav fra det gældende krav på 25 pct. til 30 pct. pr. 1. januar 2011. Ændringerne af det generelle ammoniakreduktionskrav vil blive gennemført ved en ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Dette kræver ikke ændring af husdyrgodkendelsesloven, idet det kan ske med hjemmel i den gældende § 34, stk. 3.

Kravet er hidtil blevet beregnet som et reduktionskrav i forhold til ammoniakemissionen fra det såkaldte »bedste staldsystem« i 2005/2006 og med anvendelse af kvælstofnormerne fra 2005/2006. Med »bedste staldsystem« menes det tidssvarende staldsystem, som har den mindste ammoniakemission.

I forbindelse med Aftale om Grøn Vækst er det aftalt, at husdyrbrugets ammoniaktab, og dermed også de øvrige miljøpåvirkninger med kvælstof, fra 1. januar 2011 skal beregnes i de konkrete sager med anvendelse af de seneste normtal for kvælstof. Det generelle ammoniakreduktionskrav, der fra 1. januar 2011 fastsættes til 30 pct., skal dog fortsat beregnes i forhold til ammoniakemissionen fra »bedste staldsystem« i 2005/2006, baseret på de daværende normer, men korrigeret for nyere viden om ammoniaktabet fra disse staldsystemer. I forbindelse med ændringerne, som skal træde i kraft den 1. januar 2011, skal de nuværende undtagelser for visse dyretyper, staldsystemer og produktionsformer evalueres, f.eks. i forhold til udegående husdyr og økologiske husdyrbrug,

husdyr på dybstrøelse, fjerkræ og smågrise, bl.a. med henblik på særligt at tage dyrevelfærdsmæssige hensyn og i forhold til teknologiske muligheder.

I forbindelse med Aftale om Grøn Vækst er der aftalt en skærpelse af det nuværende *specifikke* ammoniakkrav. Dette lovforslag indeholder de lovændringer, der er nødvendige for at gennemføre disse skærper. Det skærpede beskyttelsesniveau vil i øvrigt blive gennem-

ført ved ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Nedenstående tabel viser de forskellige kategorier af ammoniakfølsomme naturtyper og naturområder samt det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Aftale om Grøn Vækst, i forhold til ammoniakpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug.

Naturtyper ifølge Aftale om Grøn Vækst	Nuværende beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveau ifølge Aftale om Grøn Vækst
Ammoniakfølsom Natura 2000-natur, som er § 7-område med gældende regler.	Max. merdeposition på 0,3-0,7 kg N/ha pr. år i bufferzone II og ingen meremis-sion i bufferzone I.	Kategori 1 Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*):
Ammoniakfølsom Natura 2000-natur, som ikke er § 7-område med gældende regler.	Ingen centralt fastlagt regulering.	0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Ikke Natura 2000-områder, som er § 7-område efter gældende regler.	Max. merdeposition på 0,3-0,7 kg N/ha pr. år i bufferzone II og ingen meremis-sion i bufferzone I.	Kategori 2 Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Øvrige naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller skov.	Ingen centralt fastlagt regulering.	Ammoniakfølsom § 3 natur og ammoniakfølsomme skove Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan dog tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha per år.

*) *Metode til opgørelse af antallet af andre husdyrbrug i forhold til natur i kategori 1 er præciseret i afsnit 3.1.2.2.*

Efter miljømålslovens § 48 er den endeligt vedtagne Natura 2000-plan bindende for myndighederne ved udøvelse af deres beføjelser efter anden lovgivning. Det indebærer, at husdyrgodkendelsesloven, når planen er endeligt vedtaget, herefter skal administreres i overensstemmelse med planen.

De foreslåede skærper medfører, at der i den kommende Natura 2000-plan vil blive henvist til det nye beskyttelsesniveau, for så vidt angår kravene til ammoniakpåvirkningen fra husdyrbrug i forbindelse med miljøgodkendelsen af disse. Beskyttelsesniveauet agtes nærmere fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Udmøntningen vil bidrage til at reducere ammoniakbelastningen i de ammoniakfølsomme naturområder og dermed sikre en bedre beskyttelse af sårbar natur og styrke den biologiske mangfoldighed.

Endvidere vil lovforslaget sikre den nødvendige ammoniakregulering af husdyrbrug efter moderniseringen af landbrugsloven. Den gældende bufferzoneafgræns-

ning på 1.000 m i ammoniakreguleringen er udformet ud fra den forudsætning, at det enkelte husdyrbrug maksimalt har en størrelse på 500 DE, hvorfor der er behov for at justere reguleringen. Bufferzonerne er zoner, der omkranser § 7-områderne op til en afstand på 1.000 meter. I bufferzonen er kommunalbestyrelsen forpligtet til at vurdere merdepositionen af ammoniak, og hensynet er efter gældende ret at sikre, at der ikke sker væsentlig forringelse af naturtyperne omfattet af lovens § 7, jf. afsnit 3.1.1.

Endelig har lovforslaget til hensigt at skabe bedre rammer for en enkel sagsbehandling, idet der med det fastlagte beskyttelsesniveau er tale om et klarere og mere ensartet administrationsgrundlag for kommunerne.

Ifølge Aftale om Grøn Vækst skal der også gennemføres tiltag, så *gylleudslip* og dermed skader på miljø og natur begrænses. Som et led i udmøntningen heraf er der bl.a. aftalt forbud mod etablering af gyllebeholdere in-

den for 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m², hvilket kræver lovændring.

Den nærmere regulering af gyllebeholdere findes i bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand som senest ændret ved nr. 462 af 24. april 2010.

3. Hovedpunkterne i lovforslaget

3.1. Den specifikke ammoniakregulering

3.1.1. Gældende ret

Den nuværende specifikke ammoniakregulering omfatter de naturtyper, der er opført i husdyrgodkendelseslovens § 7, kaldet § 7-områder. Bestemmelsen er suppleret af, at kommunalbestyrelsen ved en konkret vurdering kan lade andre ammoniakfølsomme naturområder end § 7-områderne omfatte af beskyttelse, jf. husdyrgodkendelseslovens § 19, nr. 2, § 23, nr. 2, § 27, stk. 1, § 29, stk. 2, og § 31.

De nuværende § 7-områder er en udmøntning af aftalen i Vandmiljøplan III om afstandskrav til særligt ammoniakfølsomme naturområder. Der er således fastlagt en bufferzone (bufferzone I) på 300 meter omkring disse naturområder, hvor husdyrbrug ikke må etableres. Husdyrbrug må heller ikke udvides eller ændres, hvis det medfører en forøget ammoniakfordampning. De nuværende § 7-områder omfatter en række naturtyper både inden for og uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

I husdyrgodkendelsesloven og tilhørende bekendtgørelser er det desuden fastsat, at der i en afstand af 300-1000 meter fra samme naturområder (bufferzone II) bl.a. skal fastsættes krav om en maksimal merdeposition på 0,3-0,7 kg N/ha pr. år. Den tilladte merdeposition afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, der er placeret i samme bufferzone, og nærmere end 1000 meter fra husdyrbrugets anlæg.

Det nuværende beskyttelsesniveau er udarbejdet ud fra den forudsætning, at husdyrbrug ikke er større end 500 DE. Et husdyrbrug på under 500 DE vil ikke kunne påvirke et ammoniakfølsomt naturområde væsentligt, hvis anlægget ligger mere end 1.000 m fra naturområdet, dvs. uden for bufferzone II.

3.1.2. Lovforslaget

3.1.2.1. Opdelingen af naturområder

For at gennemføre Aftale om Grøn Vækst er det nødvendigt at ændre lovens definition af de beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper og opdele de beskyttede

ammoniakfølsomme naturtyper i to kategorier. Den første kategori omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder. Den anden kategori omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte, hvilke naturtyper der er omfattet af de to kategorier, således at det er muligt at tilpasse de beskyttede naturtyper i forhold til ny viden.

De naturtyper, som det foreløbig – i overensstemmelse med Aftale om Grøn Vækst – er hensigten skal være omfattet af de to kategorier, er angivet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Den første kategori omfatter hovedparten af de nuværende § 7-områder samt andre ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Den anden kategori omfatter primært heder og overdrev beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Ifølge Aftale om Grøn Vækst skal der for visse ikke-Natura 2000-naturtyper uden bufferzonebeskyttelse i dag fastsættes et beskyttelsesniveau, hvorefter der kan stilles krav om en maksimal merbelastning på 1 kg N/ha. Implementeringen af denne del af aftalen kræver ingen lovændring. Det aftalte beskyttelsesniveau påtænkes fastsat i bekendtgørelse med hjemmel i den gældende § 34. Der agtes endvidere udstedt regler om, hvilke naturtyper og skove kommunalbestyrelsen skal inddrage i vurderingen. Det drejer sig om følgende naturtyper, som i dag ikke er omfattet af bufferzonebeskyttelsen: heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, idet disse er ammoniakfølsomme naturtyper, samt skove, der er ammoniakfølsomme. Det agtes fastlagt i bekendtgørelse, hvilke nærmere vurderinger og beskrivelser af disse områder, kommunerne skal foretage og redegøre for i en miljøgodkendelse. Det agtes således fastsat, at kommunerne bl.a. skal vurdere områderne i forhold til kommunens vurderinger af deres naturkvalitet, status i kommuneplanen samt kommunens eller andre myndigheders prioritering af områder, herunder prioritering af plejeindsats eller lignende for områderne. Herved sker der en yderligere lettelse af kommunernes administration, idet der skabes mere enkle og klare rammer for, hvilke vurderinger vedrørende ammoniak der skal foretages.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3.1.2.2. Ændring til krav til totaldeposition

Som et led i udmøntningen af Aftale om Grøn Vækst foreslås det, at beskyttelsesniveauet skærpes betydeligt. Den mest markante ændring er, at de ovenfor nævnte to kategorier af naturtyper vil blive reguleret af et krav om maksimal totaldeposition i stedet for det nuværende krav om maksimal merdeposition. Ved totaldeposition forstås depositionen fra hele husdyrbruget, mens der ved merdeposition forstås forøgelse af depositionen som følge af ændringen eller udvidelsen. Ved deposition forstås afsætningen af ammoniak på naturområdet.

For de ovenfor nævnte to kategorier af naturtyper foreslås det således, at det fastsættes i loven, at kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller godkendelse skal vurdere totaldepositionen af ammoniak.

Desuden vil reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen blive ændret, således at beskyttelsesniveauet også relaterer sig til den maksimale totaldeposition. Der agtes således i overensstemmelse med Aftale om Grøn Vækst fastsat et krav til den maksimale totaldeposition på ammoniakfølsomme naturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder på 0,2-0,7 kg N/ha pr. år, afhængig af antallet af husdyrbrug i nærheden, således at der skabes et ensartet administrationsgrundlag i forbindelse med miljøgodkendelsen af husdyrbrug. Hvis f.eks. et husdyrbrug i bufferzone II med den nuværende husdyrproduktion giver en deposition på 2 kg N/ha pr. år på et nærliggende beskyttet naturområde, må totaldepositionen ved en udvidelse eller ændring med de nuværende regler være 2,3-2,7 kg N/ha pr. år afhængig af antal husdyrbrug i nærheden. Med lovforslaget og opfølgningen herpå i overensstemmelse med Aftale om Grøn Vækst må totaldepositionen højst være 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug ud over det ansøgte, 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug ud over det ansøgte og 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug ud over det ansøgte for ammoniakfølsomme naturtyper i de internationale naturbeskyttelsesområder, se skema i afsnit 2.

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

Antallet af husdyrbrug over 15 DE inden for 200 meter +

Antallet af husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +

Antallet af husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +

Antallet af husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +

Antallet af husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Afstanden måles i forhold til det mest kritiske naturpunkt i henhold til det fastlagte beskyttelsesniveau i de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-området. Det mest kritiske naturpunkt vil typisk være kanten af naturområdet nærmest de største staldanlæg, hvor ammoniakbelastningen må antages at være højest. Der kan dog være tilfælde, hvor påvirkningen fra andre husdyrbrug på grund af ovenstående kumulationsregel bevirker, at det mest kritiske naturpunkt er placeret andre steder, og herunder også inde i selve naturområdet.

Pelsdyrbrug og husdyrbrug med visse typer fjerkræ har en relativ høj ammoniakemissionen pr. DE. Disse husdyrbrug skal derfor indgå i førnævnte opgørelse med andre grænser. Dette vil blive fastlagt nærmere i bekendtgørelsen.

Den angivne kumulationsmodel vurderes at være fagligt mere korrekt end den eksisterende og vil i modsætning til den nuværende også omfatte store husdyrbrug uden for de nuværende bufferzoner.

De nye krav vil blive gennemført i forbindelse med godkendelser og tilladelser samt revurderinger.

Det er hensigten i de regler, der fastsættes om beskyttelsesniveauet i medfør af § 34, stk. 2, at fastsætte særlige regler for godkendelsespligtige ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, hvor den eksisterende produktion (nu-driften) medfører en totaldeposition i forhold til kategori 1- eller 2-natur, som er mere end det dobbelte af totaldepositionskravet. Reglerne vil indebære, at for husdyrbrug, der med den eksisterende produktion påvirker et sårbart naturområde med mere end det dobbelte af totaldepositionskravet efter lovforslaget (kategori 1-, henholdsvis kategori 2-natur), skal der på godkendelsestidspunktet stilles krav om, at ammoniakdepositionen skal nedbringes med minimum halvdelen af den deposition, der overstiger lovens krav, dog minimum 0,7 kg N/ha. Den resterende reduktion af ammoniakdepositionen skal sikres efter 8 år. Lovens krav om totaldeposition med ammoniak på sårbare naturområder skal således være opfyldt senest 8 år efter, at godkendelsen er meddelt.

Såfremt husdyrbruget ansøger om godkendelsespligtige udvidelser eller ændringer inden der er forløbet 8 år, vil det fulde depositionskrav skulle opfyldes i forbindelse med den pågældende ansøgning. For de § 10-tilladelser, hvor nu-driften medfører en ammoniakdeposition, der er mere end det dobbelte af totaldepositionskravet, skal det ligeledes via vilkår sikres, at husdyrbruget lever op til det fulde krav senest efter 8 år. Ovennævnte totaldepositionskrav berører ikke reg-

len i § 40 om revurdering, herunder revurdering inden for retsbeskyttelsesperioden.

Ved en regelmæssig revurdering, hvor husdyrbruget ikke har foretaget godkendelsespligtige ændringer eller udvidelser, dvs. falder uden for førnævnte situation, er det hensigten at fastsætte i medfør af § 34, stk. 2, at totaldepositionen ved revurdering skal leve op til et krav, der er baseret på bedste tilgængelige teknik (BAT-kravet) for den pågældende type husdyrbrug på tidspunktet for revurderingen, også selvom dette krav er forskellig fra totaldepositionskravet for den pågældende naturtype (kategori 1-, henholdsvis kategori 2-natur). Som for godkendelser vil BAT-kravet kunne indebære, at krav til totaldeposition kan være skærpet set i forhold til totaldepositionskravet fastlagt i bekendtgørelse. Dette er i harmoni med den almindelige praksis ved revurderinger, hvor bl.a. vilkår om BAT inddrages i respekt for de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder proportionalitetsprincippet. Uanset niveauet for BAT vil totaldepositionskravet skulle være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag.

Kravet om en regelmæssig revurdering af miljøgodkendelser af virksomheder er et krav ifølge miljøbeskyttelsesloven og er en forpligtelse efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Princippet er derfor også indarbejdet i husdyrgodkendelsesloven. Bestemmelserne indebærer, at kommunalbestyrelsen skal tage godkendelser efter § 11 og § 12 op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen og herefter mindst hvert 10. år, jf. § 17, stk. 1, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I forbindelse med revurderingen er kommunalbestyrelsen forpligtet til at vurdere vilkårene i godkendelsen. Vurderingen tager udgangspunkt i de gældende beskyttelsesniveauer, der foreligger på tidspunktet for revurderingen, og i vurderingen skal kommunalbestyrelsen yderligere inddrage proportionalitetsprincippet.

Med reglerne om at gennemføre skærpelsen af ammoniakkravet successivt vil der i stor udstrækning være taget højde for proportionalitetsprincippet. Herved vil behovet for individuelle vurderinger af proportionaliteten blive mindsket, men proportionalitetsbetragtninger skal fortsat inddrages i den konkrete vurdering. Med det foreslåede sikres der således en forudsigelighed for erhvervet og for miljøet.

Både i forbindelse med tilladelse, godkendelse og revurdering er det hensigten at gøre det muligt at inddrage kvælstoffjernelsen ved afgræsning i beskyttelsesniveauet, således at kravene for kategori 1-natur ændres til henholdsvis 0,3, 0,5 og 1,0 kg N/ha i stedet for 0,2, 0,4

og 0,7 kg N/ha, hvis husdyrbruget foretager en afgræsning af den påvirkede natur, som netto fjerner kvælstof fra naturområdet. Der lægges op til, at ministeren fastlægger nærmere regler herfor.

Der agtes desuden fastsat regler om, at bygningsmæssige ændringer af husdyrbrug, der udspringer af lovkrav til dyrevelfærd, kan overskride grænserne for totaldeposition for ammoniak under respekt af forpligtelserne efter habitatdirektivet. Nye lovgivningsmæssige krav til dyrevelfærd giver dog ikke mulighed for overskridelse af grænserne for totaldeposition ved større ombygninger end nødvendigt. En nærmere afgræsning af de bygningsmæssige ændringer, der kan overskride grænserne for totaldeposition, agtes fastlagt i bekendtgørelse.

Det er endvidere hensigten at undtage visse ændringer, der skal sikre bedre dyrevelfærd, fra tilladelse eller godkendelse og indføre en anmeldelsesordning, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 7.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8-12 og bemærkningerne hertil.

3.1.2.3. Forbudszone

Det foreslås yderligere, at der etableres en forbudszone, hvor der ikke må ske etablering, udvidelse eller ændring af anlæg for mere end 15 DE i en afstand på 10 m fra stald eller gødningsanlæg til de ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af lovens § 7. Forbudszonen indføres, fordi spredningsmodellerne har uacceptabelt store usikkerheder inden for 10 meter, og da depositionen typisk også er meget stor i dette område. I modsætning til det nuværende forbud i bufferzone I, jf. den gældende § 7, stk. 2, omfatter forbuddet ikke kun ændringer, der medfører forøget ammoniakfordampning fra anlægget. Der er imidlertid foreslået en bemyndigelsesbestemmelse, der giver ministeren adgang til at fastsætte regler om, at der i særlige tilfælde kan dispenseres fra afstandskravet (forbudszonen) i § 7. Hensigten med dispensationsmuligheden er at sikre, at f.eks. anlæg til dyrehold til naturplejeformål kan få mulighed for at foretage visse ændringer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og bemærkningerne hertil.

3.1.2.4. Ophævelse af bufferzoner

De foreslåede ændringer betyder, at ammoniakdepositionen skal vurderes for alle husdyrbrug på et ensartet grundlag. De hidtidige bufferzoner med differentierede krav bortfalder derved. Dette får bl.a. konsekvenser i den nuværende bufferzone I, hvor kravet om »ingen mere-*mission*« i en afstand på op til 300 meter erstattes af 10 meter forbudszonen, hvor der ikke må ske etablering,

udvidelse eller ændring. Dette betyder, at det med det foreslåede bliver muligt at etablere eller udvide husdyrproduktionen i en afstand af 10-300 meter fra beskyttede naturområder, så længe totaldepositionen ikke overskrider de fastsatte grænser. Det vil herved blive muligt at etablere mindre husdyrhold eksempelvis bestående af ammekøer eller får, hvilket kan være hensigtsmæssigt i forhold til naturplejen af de beskyttede naturområder.

I forhold til eksisterende store husdyrbrug vil ændringen til krav til totaldeposition i de fleste tilfælde være en skærpelse, idet godkendelsespligtige ændringer og udvidelser i mange tilfælde betyder, at ammoniakemissionen skal reduceres betydeligt i forhold til eksisterende drift frem for alene at skulle forblive uændret.

De gældende bufferzonebestemmelser betyder, at naturområder, der ligger mere end 1.000 meter fra husdyrbruget ikke vurderes, hvad angår ammoniakdeposition. Med forslaget bortfalder denne grænse, og dette vurderes at bidrage til at begrænse ammoniakdepositionen på den i loven beskyttede natur.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 og 9, og bemærkningerne hertil.

3.1.2.5. Forholdet til Natura 2000-planen

Den foreslåede regulering vil bidrage til en øget beskyttelse af ammoniakfølsom natur, ikke mindst i Natura 2000-områderne og dermed bidrage til at opfylde Natura 2000-planens bevaringsmålsætning for de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte. Lovforslaget har til hensigt at ensarte reguleringen, således at der i den kommende Natura 2000-plan vil blive henvist til det fastlagte beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesloven.

Den foreslåede skærpelse af ammoniakudledningen i forhold til § 7-områderne vil forenkle kommunernes sagsbehandling, idet der normalt ikke vil være behov for at udarbejde individuelle beregninger af, hvorvidt etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug på mere end 15 DE i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Det foreslåede skærpede beskyttelsesniveau vil således som altovervejende hovedregel være tilstrækkeligt til at undgå væsentlige miljøpåvirkninger med ammoniak. Der kan dog i konkrete tilfælde forekomme atypiske forhold. Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at de fastsatte beskyttelsesniveauer i sådanne tilfælde ikke er tilstrækkelige til at udelukke væsentlige miljøpåvirkninger af ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, skal kommunalbestyrelsen foretage en nærmere konsekvensvurdering efter reglerne i bekendtgørelse nr. 408 af 1.

maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgningen, hvis den nærmere konsekvensvurdering viser, at det under hensyn til bevaringsmålsætningen for Natura 2000-området ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil skade områdets udpegningsgrundlag. Det er hensigten at fastsætte i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der i disse tilfælde ikke skal foretages en vurdering af, om skærpede vilkår ville kunne sikre, at områdets udpegningsgrundlag ikke skades, men at der i alle disse tilfælde skal meddeles afslag. Dette skyldes et ønske om forenkling samt det forhold, at såfremt ammoniakpåvirkningen overholder det fastlagte beskyttelsesniveau, er det på et videnskabeligt grundlag normalt ikke muligt med rimelig sikkerhed at fastsætte et andet skærpet beskyttelsesniveau. Det skal dog understreges, at der netop med det nye beskyttelsesniveau er taget højde for bevaringsmålsætningerne i den kommende Natura 2000-plan, som derfor henviser til det beskyttelsesniveau, der foreslås med denne lovændring.

Lovforslaget berører ikke de gældende regler om generel beskyttelse af arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3.1.2.6. Forholdet til ammoniakfølsom § 3-natur og ammoniakfølsomme skove

Det er hensigten at indføre regler med hjemmel i § 34, som fastsætter krav til den specifikke ammoniakpåvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove. Det er hensigten i overensstemmelse med Aftale om Grøn Vækst at fastsætte, at husdyrbrug i forbindelse med etablering, udvidelse og ændring må have en merdeposition på op til 1,0 kg N/ha pr. år i forhold til ammoniakfølsomme § 3-naturtyper og ammoniakfølsomme skove. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha per år, forudsat det ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 3. Beskyttelsesniveauet agtes nærmere fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Dette beskyttelsesniveau vil som altovervejende hovedregel være tilstrækkeligt til at undgå væsentlige miljøpåvirkninger med ammoniak på ammoniakfølsomme naturtyper, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og dermed undgå en tilstandsændring af området. Det er Miljøministeriets vurdering, at beskyttelsesniveauet indebærer, at der i praksis ikke vil forekomme

tilfælde, hvor der skal meddeles afslag på en ansøgning alene begrundet i en væsentlig ammoniakpåvirkning på ammoniakfølsomme naturtyper, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, hvor det fastlagte beskyttelsesniveau er overholdt.

Det er hensigten at fastsætte, at der ikke er mulighed for at stille andre typer af vilkår til ammoniak end dem, der er fastlagt i bekendtgørelsen.

Et afslag kan under alle omstændigheder meddeles, hvor andre forhold - f.eks. lugtgener, nitratudvaskning og/eller landskabspåvirkning - er vurderet til at have en væsentlig indvirkning på miljøet. Ovennævnte beskyttelsesniveau berører heller ikke de gældende regler om generel naturtypebeskyttelse efter naturbeskyttelseslovens § 3 og beskyttelse af arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3.2. Afstandskrav for etablering af gyllebeholdere

3.2.1. Gældende ret

Det er i dag ikke tilladt at placere stalde og lignende indretninger, herunder gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, inden for de i loven angivne afstande, jf. lovens § 8. Reglerne herom er både miljø- og hygiejnemæssigt begrundet. Der er ikke tale om absolutte forbudsregler, idet der i visse tilfælde kan meddeles dispensation fra afstandskravene, hvis der kan fastsættes vilkår, der kan tilgodese et tilfredsstillende beskyttelsesniveau, jf. lovens § 9, stk. 3. Afstandskravet til vandløb (herunder dræn) og til søer er 15 m, jf. § 8, stk. 1, nr. 3.

3.2.2. Lovforslaget

Det foreslås, at der indføres et skærpet afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og til søer på over 100 m² for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning. Forslaget er et led i udmøntningen af Aftale om Grøn Vækst. Hensigten med det skærpede afstandskrav er at begrænse skaderne på vandmiljøet i tilfælde af uheld med gyllebeholdere, hvor der strømmer gylle ud. Muligheden for dispensation vil også gælde for dette afstandskrav.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3-5, og bemærkningerne hertil.

3.3. Grænser for godkendelsespligt

3.3.1. Gældende ret

Miljøministeren kan efter gældende ret, jf. lovens § 17, stk. 2, fastsætte regler om, at kravet om forudgående tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 og § 12 for nærmere specificerede dyrearter indtræder ved en lavere grænse end den minimumsgrænse på 15 DE, der er fastsat i § 10, stk. 1.

Bemyndigelsen er udnyttet til at fastsætte, at udvidelse eller ændring for pelsdyrbrug m.v. kræver tilladelse fra 3 DE, hvis de ligger i § 7-områder, der er beliggende i bufferzone I, jf. § 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

3.3.2. Lovforslaget

Det foreslås, at § 17, stk. 2, ændres. Det fremgår ikke klart af den nuværende ordlyd, om ministeren kan sænke grænsen mellem tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 samt mellem godkendelse efter § 11 og godkendelse efter § 12, eller om ministeren kun kan fastsætte en lavere grænse for tilladelse efter § 10. Med forslaget kommer det til at fremgå klart, at miljøministeren for bestemte dyrearter også kan fastsætte en lavere minimumsgrænse end den, der ellers gælder for § 11 og § 12.

Ligesom med den nuværende § 17, stk. 2, er formålet at kunne tilpasse grænserne i tilfælde, hvor en dyreart medfører en væsentlig større forurening pr. DE for en eller flere forureningsparametre.

Det er hensigten at udnytte denne mulighed til at sænke godkendelsesgrænsen for pelsdyrbrug, så pelsdyrbrug omfattes af § 11 ved mere end 25 DE i stedet for som nu 75 DE.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

3.4. Ændring af regler om inddragelse af offentligheden m.v.

3.4.1. Gældende ret

Kommunalbestyrelsen fremsender ifølge lovens § 55, stk. 4, for sager, som er omfattet af lovens § 12, stk. 2, (dvs. ansøgninger om godkendelse af etablering af husdyrbrug, der er over størrelsesgrænserne i § 12, stk. 1, samt ansøgninger om udvidelse eller ændring, der medfører overskridelse af størrelsesgrænserne i § 12, stk. 1) samt for andre sager, hvor det ansøgte kan medføre en væsentlig virkning på miljøet, udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til andre, som har anmodet herom, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at

kommentere udkastet. Samtidig med fremsendelsen informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.

3.4.2. Lovforslaget

Herudover foreslås en mindre justering af offentlighedsreglerne for sager, som er omfattet af lovens § 12, stk. 2, samt for andre sager, hvor det ansøgte kan medføre en væsentlig virkning på miljøet. Reglerne foreslås ændret således, at kommunalbestyrelsen kan vælge at sende en kort orientering til naboer og andre berørte i stedet for det ofte meget omfattende udkast til afgørelse. Af denne orientering skal det bl.a. fremgå, hvordan de kan få hele udkastet til afgørelse at se. Det vil f.eks. kunne være ved en henvisning til kommunens hjemmeside samt orientering om, at de interesserede kan bede kommunen om at få tilsendt udkastet til afgørelse. Borgere og organisationer, der allerede har meddelt, at de ønsker at få tilsendt udkast til afgørelse skal dog fortsat have hele udkastet tilsendt.

Årsagen til ændringen er for det første, at en fyldestgørende, men kort, orientering vil give de berørte et bedre overblik over sagen. For det andet betyder de nuværende bestemmelser, at der bruges betydelige ressourcer på at fremstille og udsende komplette udkast til afgørelser, også til borgere m.v., der ikke har bedt om det, og hvor det derfor er meget usikkert, hvorvidt modtagerne er interesserede i det komplette udkast.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13 og 14, og bemærkningerne hertil.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Vedrørende ammoniakreguleringen vil et statsligt fastlagt beskyttelsesniveau for maksimal totaldeposition af ammoniak være en lettelse for kommunerne, idet dette skal ses i forhold til, at kommunerne alternativt skal regulere ammoniakbelastninger fra husdyrbrugene på baggrund af Natura 2000-planens 246 delplaner for Natura 2000-områderne. Det vurderes at ville medføre betydeligt mere administration for kommunerne og forlænge sagsbehandlingstiderne, hvis der i stedet for nye, centralt fastsatte, skærpede specifikke ammoniakkrav skulle fastsættes individuelle ammoniakkrav i forhold til hvert enkelt Natura 2000-område.

De nye krav om maksimal totaldeposition vil desuden være lettere at administrere for kommunerne end de hidtidige krav baseret på merbelastningen. Dette skyldes, at miljøvurderingerne udelukkende skal baseres på den ansøgte drift, hvor der med de nuværende regler om mer-

belastning er behov for en miljøbeskrivelse af både før-situationen og den ansøgte drift.

Denne yderligere standardisering af ammoniakvurderingen samt forhøjelsen af beskyttelsesniveauet vurderes at medføre mindre sagsbehandlingstid og færre klagesager svarende til en reduktion af kommunernes udgifter til området på årligt 1,65 mio. kr. I beløbet er der taget højde for den reduktion af brugerbetaling til kommunerne, der er en følge af det mindre tidsforbrug hos kommunerne.

Færre klagesager forventes yderligere at betyde en besparelse for staten til behandling af disse, svarende til cirka 5,3 årsværk.

Ud over reglerne, der gælder i forhold til ammoniakbelastning af naturområder, omfattet af lovens § 7, er der i dag krav om en konkret vurdering i forhold til visse øvrige naturområder, f.eks. områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette krav bliver håndteret meget forskelligt i de forskellige kommuner, og vurderingerne er meget ressourcekrævende. Kommunalbestyrelsen skal fortsat foretage denne vurdering, men det beskyttelsesniveau, som fremgår af Aftale om Grøn Vækst, påtænkes fastsat i en bekendtgørelse. Der agtes endvidere udstedt regler om, hvilke naturtyper og skov kommunalbestyrelsen skal inddrage i vurderingen, jf. afsnit 3.1.2.1. Initiativet forventes at lette kommunernes administration, og dette vil blive opgjort i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelse.

Med den foreslåede ændring af reglerne om høring af berørte om udkast til afgørelse vil der ske en ressourcebesparelse i forhold til at producere og udsende udkast til afgørelse, idet kommunalbestyrelsen i de fleste tilfælde kan nøjes med at udsende en fyldestgørende, men kort, orientering. Denne ændring vurderes at reducere kommunernes administrationsomkostninger med 0,65 mio. kr. I beløbet er der taget højde for den reduktion af brugerbetaling til kommunerne, der er en følge af det mindre tidsforbrug hos kommunerne.

Den foreslåede ændring af bemyndigelsesbestemmelsen til at fastsætte lavere grænser for godkendelsespligt har ikke i sig selv økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Den planlagte udmøntning ved en lavere godkendelsesgrænse for pelsdyrbrug fra 75 DE til 25 DE vurderes at medføre en meromkostning for kommunerne på 700.000 kr. årligt. Konsekvensen er vurderet med baggrund i, at yderligere ca. 600 pelsdyrbrug vil skulle ansøge om godkendelse i stedet for tilladelse som følge af de ændrede godkendelsesgrænser. Det antages, at 10 pct. af brugene årligt vil søge om godkendelse og at en godkendelse for et pelsdyrbrug udgør en omkostning til sagsbehandling på yderligere ca. 60

timer i forhold til en tilladelse med en timetakst på 190 kr. (timetaksten er fastlagt under forudsætning af, at der er tale om et brugerbetalingsbelagt område). Den enkelte godkendelse vil således udgøre en yderligere omkostning for kommunen på ca. 11.000 kr. i forhold til en tilladelse. Det skal bemærkes, at ansøgning om godkendelse understøttes af det digitale ansøgningssystem til forskel fra ansøgning om tilladelse, hvilket vil indebære en administrativ forenkling.

De økonomiske og administrative konsekvenser for kommunerne som følge af indførelse af nye anmeldelsesordninger vil blive opgjort i forbindelse med udarbejdelsen af de relevante bekendtgørelser. Der vil skulle foretages tilpasning af husdyrgodkendelse.dk til totalbelastningsprincippet og anmeldeordninger.

Lovforslaget har i øvrigt ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De skærpede krav vedrørende ammoniak vil i økonomisk henseende svare til de krav, der under alle omstændigheder vil følge af Natura 2000-planen. Dog må omkostningerne formodes at være lavere, da kravene stilles på en mere ensartet og gennemskuelig måde. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet vil således udgøre den besparelse, der følger af en mere enkel og ensartet administration. Denne besparelse svarer til erhvervets sparede omkostninger til brugerbetaling svarende til cirka 1,2 mio. kr. Der vil være tale om en administrativ lettelse, idet det vil blive mere enkelt at ansøge om godkendelse efter de forenkledede ammoniakbestemmelser. Desuden vurderes mængden af klagesager at kunne reduceres med op til en fjerdedel med dette tiltag, svarende til en samlet årlig besparelse på 2,1 mio. kr. Dertil kommer en forventning om en kortere sagsbehandlingstid for klagesager. Denne forventede gevinst er dog ikke mulig at kvantificere.

Kravet om 100 meters afstand til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m², for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning vurderes at være en beskedent ekstraomkostning for husdyrbruget, i forhold til en lokalisering ud fra mere driftsøkonomiske præmisser. Beløbet kan ikke opgøres. Når de eksisterende gyllebeholdere, der ligger indenfor forbudszonen, er blevet udskiftet, vurderes dette at forhindre cirka 3 tilfælde årligt, hvor der strømmer gylle ud i søer eller vandløb som følge af uheld med gyllebeholdere. Dette vurderes at give en besparelse for erhvervet på 1,5 mio. kr.

Der vurderes at være meget væsentlige administrative lettelser forbundet med indførelse af anmeldelsesordninger som opfølgning på lovforslaget. Lettelserne for erhvervslivet forbundet med disse ordninger vil blive opgjort i forbindelse med den konkrete udformning i bekendtgørelser.

Bemyndigelsen til at fastsætte lavere grænser for tilladelse og godkendelse har ikke i sig selv økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Med den planlagte ændring af grænsen for godkendelsespligt for pelsdyrbrug fra 75 DE til 25 DE vil flere blive omfattet af godkendelsespligt efter § 11. Dermed vil de blive omfattet af det generelle ammoniakkrav og en skærpet regulering af arealerne, hvor der også stilles krav om fosforoverskud i fosforklasse I og krav til nitratudvaskningen i nitratklasse I. Pelsdyrbrugene forventes at tilpasse sig det generelle ammoniakkrav som følge af den lavere grænse for godkendelsespligt ved at overgå til daglig udmugning af gyllerenderne. Dette vurderes at medføre en øget udgift på knap 10 mio. kr. årligt. Konsekvenserne er vurderet i forhold til den situation, hvor stort set alle pelsdyrbrug om 10-20 år er omfattet af kravene. Omkostningerne til reduktion af fosforoverskuddet for pelsdyrbrug vurderes at føre til et samlet øget krav til udbringningsarealet på 800 ha svarende til en årlig meromkostning på ca. 3/4-1½ mio. kr. Omkostningerne til reduktion af nitratudvaskningen vurderes til 44 kr. pr. kg N i vandmiljøet svarende til 50.000 kr. årligt.

Det er vurderingen, at det øgede antal ansøgninger om godkendelse som følge af de ændrede godkendelsesgrænser vil bevirke øget administration for erhvervet. Dette skal dog ses i lyset af, at ansøgning om godkendelse understøttes af det digitale ansøgningssystem, hvilket er en administrativ lettelse i forhold til ansøgning om tilladelse, der ikke kan foretages digitalt. Idet det antages, at en godkendelse for et pelsdyrbrug udgør en yderligere omkostning til brugerbetaling på gennemsnitligt 17.000 kr. i forhold til en tilladelse, vil den årlige administrative omkostning for erhvervet for 60 sager udgøre 1 mio. kr. årligt.

Lovforslaget har i øvrigt ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. De administrative konsekvenser for borgere

Kommunalbestyrelsen har efter gældende ret en pligt til at fremsende udkast til afgørelse til naboer og andre berørte. Med det foreslåede vil kommunalbestyrelsen i stedet kunne fremsende en orientering om udkast til afgørelse. Med det foreslåede vil naboer og andre berørte få en mere overskuelig fremstilling af et ellers meget omfattende materiale. Det skal understreges, at naboer

og andre berørte fortsat kan rekvirere udkast til afgørelse.

Lovforslaget har i øvrigt ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

De miljømæssige konsekvenser af ammoniakreguleringen er positive, da lovforslaget og regler udstedt i medfør heraf vil bidrage til en bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områderne og dermed bidrage til opfyldelse af bevaringsmålsætningerne for disse områder. Dette understøttes yderligere af beslutningen i medfør af Aftale om Grøn Vækst om at skærpe det generelle ammoniakreduktionskrav, og dermed sikre en fortsat reduktion i ammoniakemissionen fra nye staldanlæg. Skærpelsen af det generelle ammoniakkrav vil blive gennemført ved bekendtgørelsesændring samtidig med skærpelsen af det specifikke krav som opfølgning på lovændringen.

Fremover vil det som hovedregel ikke være muligt at etablere beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning inden for 100 meter til åbne vandløb og til søer over 100 m². Forbuddet må generelt betragtes som en miljømæssig fordel, idet udslip fra nye anlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning ikke i samme grad kan ske direkte til vandmiljøet.

Bemyndigelsesbestemmelsen til at fastsætte lavere tilladelses- og godkendelsesgrænser indebærer ikke i sig selv miljømæssige konsekvenser. Det vurderes, at den planlagte lavere godkendelsesgrænse for pelsdyrbrug, vil betyde, at ammoniakemissionen på landsplan vil kunne reduceres med ca. 230 tons, hvis husdyrbrug med mellem 25-75 DE pelsdyr bliver omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav. De omfattede pelsdyrbrug i intervallet 25-75 DE vil endvidere blive omfattet af krav om maksimal fosforoverskud på drænedede jorder på normalt ca. 4 kg P/ha og skal derved reducere fosforoverskuddet på disse arealer. Dette vurderes at omfatte ca. 5 % af udbringningsarealerne på husdyrbrug med pelsdyr. Fosforoverskuddet vil derfor blive reduceret på et areal svarende til ca. 5 % af de 12.000 ha som de nye godkendelsespligtige pelsdyrbrug skal anvende som udbringningsareal (de nye godkendelsespligtige pelsdyrbrug vurderes at komme til at udgøre 20 % af pelsdyrproduktionen). Dette svarer til ca. 600 ha, hvor kravet til maksimalt tilladt fosforoverskud bliver 4 kg P/ha i stedet for 36 kg P/ha, i alt ca. 19 tons mindre fosforoverskud. Endvidere vil der ske en skærpelse på udbringningsarealer i nitratklasse 1, der vurderes at omfatte ca. 8 % af udbringningsarealet. Nitratudvaskningen vil derfor blive reduceret på et areal svarende til 8 % af de 12.000 ha med en effekt på ca. 2 kg N/ha ud af rod-

zonen svarende til ca. 1,9 tons kvælstof mindre ud af rodzonen eller ca. 0,8 tons N mindre i recipienten.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets regler om ammoniakregulering bidrager til opfyldelsen af dele af Rådets direktiv 2009/127/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet) og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet) med senere ændringer.

Lovforslagets regler om skærpede afstandskrav for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning bidrager til overholdelsen af dele af Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EU's Vandrammedirektiv).

Den foreslåede ændring af § 55, stk. 4, vurderes at være i overensstemmelse med reglerne om inddragelse af offentligheden i artikel 6, stk. 2-6, i Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), som ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF, og artikel 15 og bilag 5 i Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Regelændringen har således ikke til formål at afskære naboer og andre berørte fra at rekvirere udkastet til afgørelse.

Lovforslaget indeholder ikke i øvrigt EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og interesseorganisationer

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de tekniske videnskaber, Bekæmpelsesmiddelrådets medlemmer, Beskæftigelsesministeriet, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Landboungdom, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Turistråd (nu Visit Denmark), Dansk Botanisk Forening, Dansk Akvakultur, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Industri, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Kennelklub, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk Skovforening, Dansk Svineproduktion, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Regioner, Danske Svineproducenter, Det danske fjerkræråd, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet,

De Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, Finansministeriet, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i kommunerne (ENVINA), Foreningen af Vandværker i Danmark, Forsvarsministeriet, Frederiksberg Kommune, Friluftsrådet, FødevarerErhverv, Fødevarerøkonomisk institut, Green Network, GEUS, Greenpeace Danmark, Håndværksrådet, Indenrigs- og Socialministeriet, Ingeniørforeningen i Danmark, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Kirkeministeriet, Klima- og Energiministeriet, Kommunalteknisk Cheffor-

ening, Kort og Matrikelstyrelsen, KU Life, Kulturministeriet, Kystdirektoratet, Kyst, Land & Fjord, Københavns Kommune, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af danske mælkeproducenter, Landsforeningen af danske fåreavlere, Landsforeningen for gylleramate, Miljøklagenævnet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Natur og Ungdom, NOAH, Skatteministeriet, Skovdyrkerforeningerne, Småskovforeningen Danmark, Statsministeriet, Transportministeriet, Videntret for landbrug, WWF - Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p><i>Stat</i> En forventet markant nedgang i antallet af klagesager vil give en besparelse på cirka 5,3 årsværk.</p> <p><i>Kommuner</i> Forenklingen af ammoniakreguleringen og offentlighedsreglerne, samt en forventet nedgang i klagesager vil give en besparelse på cirka 2,3 mio. kr.</p> <p><i>Regioner</i> Ingen</p>	<p><i>Stat</i> Tilpasning af husdyrgodkendelse.dk til totalbelastningsprincippet</p> <p><i>Kommuner</i> Den foreslåede lavere godkendesgrænse for pelsdyrbrug fra 75 DE til 25 DE vurderes at medføre en meromkostning for kommuner på 700.000 kr. årligt.</p> <p><i>Regioner</i> Ingen</p>
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p><i>Stat</i> Forenklingen af ammoniakreguleringen og offentlighedsreglerne giver administrative lettelser.</p> <p><i>Kommuner</i> Forenklingen af ammoniakreguleringen og offentlighedsreglerne giver administrative lettelser.</p> <p><i>Regioner</i> Ingen</p>	<p><i>Stat</i> Der vil skulle udarbejdes vejledningsmateriale og foregå tilpasninger af det digitale ansøgningssystem.</p> <p><i>Kommuner</i> Sagsbehandlingen af ansøgninger om godkendelse af pelsdyrbrug vil være administrativt mere omfattende end sagsbehandling af tilladelser. Dog er ansøgninger om godkendelser understøttet af det digitale ansøgningssystem, hvilket kan kompensere for den øgede administration.</p> <p><i>Regioner</i> Ingen</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	<p>Forenklingen af ammoniakreguleringen giver besparelser til brugerbetaling. Hertil kommer besparelser som følge af færre tilfælde af gylleforurening af vandløb og søer</p>	<p>Pelsdyrbrugenes tilpasning til det generelle ammoniakkrav vurderes at medføre en øget udgift på knap 10 mio. kr. årligt.</p>

	<p>pga. afstandskravet for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning. Samlet besparelse cirka 4,9 mio. kr.</p>	<p>Omkostningerne til reduktion af fosforoverskuddet for pelsdyrbrug vurderes til en årlig meromkostning på ca. 3/4-1½ mio. kr.</p> <p>Omkostningerne til reduktion af nitratudvaskningen vurderes til en omkostning på 50.000 kr. årligt.</p> <p>I alt forventes pelsdyrbruget at få øgede omkostninger til miljømæssige tilpasninger på ca. 11 mio. kr. årligt.</p> <p>Idet det antages, at en godkendelse for et pelsdyrbrug udgør en yderligere omkostning til brugerbetaling på gennemsnitligt 17.000 kr. i forhold til en tilladelse, vil den årlige administrative omkostning for erhvervet for 60 sager årligt udgøre 1 mio. kr. årligt</p>
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Forenklinger af ammoniakreguleringen og færre klagesager vil betyde hurtigere sagsbehandling i kommuner og klagenævn og udviklingsprojekter vil i gennemsnit kunne igangsættes hurtigere end ellers	Ansøgninger om godkendelse af pelsdyrbrug vil være administrativt mere omfattende end ansøgninger om tilladelser. Dog er ansøgninger om godkendelser understøttet af det digitale ansøgnings-system, hvilket i et vist omfang kan kompensere for den øgede administration
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Miljømæssige konsekvenser	<p>Lovforslaget vil bidrage til en øget beskyttelse af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områderne og dermed bidrage til opfyldelse af målsætningerne for disse områder.</p> <p>Et øget afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og til søer større end 100 m² vil medvirke til forebyggelse af forurening af vandløb og søer.</p> <p>En lavere godkendelsesgrænse for pelsdyrbrug vil betyde, at ammoniakemissionen på landsplan vurderes, at kunne reduceres med ca. 230 tons. Der vurderes at være en reduktion af fosforoverskuddet på</p>	Ingen

	ca. 19 tons samt en reduktion på ca. 1,9 tons kvælstof i rodzonen.
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget indeholder bestemmelser, der bidrager til overholdelsen af dele af Rådets direktiv 2009/127/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet) med senere ændringer og dele af Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet).</p> <p>Den foreslåede ændring af § 55, stk. 4, vurderes at være i overensstemmelse med reglerne om inddragelse af offentligheden i artikel 6, stk. 2-6, i Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), som ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF, og artikel 15 og bilag 5 i Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet)</p>

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås at nyaffatte titelnoten som følge af, at Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet) er blevet udstedt i en kodificeret udgave som direktiv 2008/1/EF, samt at Rådets direktiv Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet) er blevet udstedt i en kodificeret udgave som direktiv 2009/127/EF.

Til nr. 2

De foreslåede stk. 1 og 2 erstatter de gældende stk. 1-3.

Det foreslåede *stk. 1* indeholder et forbud mod etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder, hvis stald eller gødningsopbevaringsanlæg ligger helt eller delvist inden for, eller i en afstand på mindre end 10 m til den ammoniakfølsomme natur, der er omfattet af bestemmelsens nr. 1 og 2.

Det er kun etablering, udvidelse og ændring af anlæg som defineret i husdyrgodkendelseslovens § 3, nr. 2, som er omfattet af forbuddet. Anlæg er her defineret som dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg.

Forbuddet omfatter ikke kun ændringer, der medfører forøget ammoniakfordampning eller forøget forurening

i øvrigt eller andre virkninger på miljøet. Forbuddet omfatter således ligesom husdyrgodkendelseslovens § 103, der indeholder overgangsbestemmelser for husdyrbrug, der var etableret inden lovens ikrafttræden, i princippet alle ændringer. Dette gælder, hvad enten husdyrbruget allerede er godkendt efter loven eller ej. Visse ændringer anses dog i relation til vurderingen af, om overgangsreglerne i § 103 finder anvendelse, for at være af bagatelagtig karakter og falder uden for ændringsbegrebet, eksempelvis ændring af afløbsforhold, udskiftning af staldvinduer, ændring eller etablering af vaskeplads, m.v. Sådanne ændringer vil også falde uden for ændringsbegrebet i § 7.

En etablering, udvidelse eller ændring vil ikke falde uden for § 7, alene fordi den er undtaget fra tilladelses- eller godkendelsespligt efter regler udstedt i medfør af § 17, stk. 3. Det foreslås imidlertid, at ministeren bemyndiges til at indføre en dispensationsordning, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

10 meter-zonen skal beregnes i forhold til den ammoniakfølsomme naturtype. Det betyder, at afstanden ikke skal beregnes i forhold til det internationale naturbeskyttelsesområdes grænse, men til de ammoniakfølsomme naturtyper i området.

Efter det foreslåede *stk. 2* fastsætter miljøministeren, hvilke naturtyper der er omfattet af § 7, stk. 1.

§ 7, stk. 1, *nr. 1*, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (der tilsammen kaldes Natura 2000-områder) samt

Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse. Ramsarområder er vådområder med særlig betydning for fugle, udpeget efter konventionen om vådområder af international betydning navnlig som levesteder for vandfugle.

De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte.

Det er foreløbig hensigten, at § 7, stk. 1, nr. 1, skal omfatte følgende Natura 2000-naturtyper uanset størrelse: 2130 Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværdklit), 2140 Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), 2310 Indlandsklitter med lyng og visse, 2320 Indlandsklitter med lyng og revling, 2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sand-skæg og hvene, 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer), 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkeling, 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder), 6120 Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund, 6230 Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, 7110 Aktive højmoser, 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse, 7140 Hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand, 7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, 7210 Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe, 7220 Kilder og væld, 7320 Riggkær, 9110 Bøgeskov på morbund uden kristtorn, 9120 Bøgeskov på morbund med kristtorn, 9130 Bøgeskov på muldbund, 9150 Bøgeskov på kalkbund, 9160 Egeskov og blandskov på mere eller mindre rig jordbund, 9170 Vinteregeskove i østlige (subkontinentale) egne, 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund, 91D0 Skovbevoksede tørvemoser og 91E0 Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks omfattes i det omfang, de er kortlagte som ammoniakfølsomme.

Kortlægningen af Natura 2000-naturtyperne er ikke tilendebragt, men fortsætter de kommende år. De ammoniakfølsomme naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som ammoniakfølsomme, primært søer, omfattes ikke af § 7, stk. 1, nr. 1, men kommunerne skal fortsat vurdere den eventuelle påvirkning af alle naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Områderne vil

blive omfattet af § 7, stk. 1, nr. 1, efterhånden som de kortlægges

Derudover er det hensigten, at nr. 1 skal omfatte heder og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, dvs. som er større end 2.500 m². I det omfang, at disse naturtyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven § 3.

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det er indtil videre hensigten, at de naturtyper, som er omfattet af den gældende § 7 uden for internationale naturbeskyttelsesområder, skal være omfattet. Det drejer sig om naturtyperne højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ved beregningen af, om en hede eller et overdrev er større end henholdsvis 10 ha og 2,5 ha, er det alene naturtypen hede eller overdrev, der indgår. Det vil således kun være heder, der i sig selv er større end 10 ha, og overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha, der vil blive omfattet.

Både for så vidt angår nr. 1 og 2, vil der kunne ske ændringer af de omfattede naturtyper, hvis vurderingen af deres ammoniakfølsomhed ændrer sig.

Det foreslåede *stk. 3* giver kommunalbestyrelsen pligt til at oplyse om placering og udstrækning af de områder, der er omfattet af stk. 1, og svarer til det gældende stk. 4.

Det foreslåede *stk. 4* bemyndiger ministeren til at fastsætte en lavere størrelsesgrænse for de husdyrbrug, der omfattes af forbuddet, og svarer til det gældende stk. 5.

Der henvises til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 og 4

Der foreslås indført et afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m² for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Det foreslåede nye afstandskrav for beholdere til flydende husdyrgødning supplerer det nuværende afstandskrav på 15 meter i § 8, stk. 1, nr. 3. Det nye afstandskrav i § 8, stk. 2, gælder kun i forhold til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m². Ved åbne vandløb skal forstås vandløb, der ikke er dræn eller er rørlagt. I forhold til dræn og rørlagte vandløb samt søer med et areal mindre end 100 m² vil der fortsat gælde et afstandskrav på 15 meter, også i forhold til beholdere til flydende husdyrgødning.

Det foreslåede afstandskrav vil gælde alle typer af beholdere til flydende husdyrgødning, herunder gyllebeholdere, gyllelaguner m.v. De nærmere krav til beholdere til flydende husdyrgødning er i øvrigt fastlagt i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) og omfatter bl.a. krav til materialer og dimensioner, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 17.

Der henvises til afsnit 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det foreslås, at ministeren får en bemyndigelse til at fastsætte regler om adgang til at dispensere fra forbudsreglen i § 7 i særlige tilfælde. Bestemmelsen er foreslået især for at kunne varetage hensynet til naturplejen. Det er således hensigten at fastsætte regler om mulighed for dispensation til at kunne placere eventuelt nødvendige mindre staldanlæg m.v. til dyrehold til afgræsning af naturarealerne, såfremt hensynet til den nødvendige naturpleje i væsentlig grad overstiger en eventuel negativ miljøpåvirkning fra husdyrholdet. Det er dog hensigten, at der skal være krav om, at dyreholdet fjerner flere næringsstoffer fra naturarealerne, end de tilfører.

Der henvises til afsnit 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det foreslås, at bestemmelsen ændres, så det fremgår, at ministeren har bemyndigelse til at fastsætte lavere grænser for dyreenheder end de minimumsgrænser, der er fastsat i § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, og § 12, stk. 1.

Bemyndigelsen foreslås fortsat at gælde »nærmere specificerede dyrearter«, og formålet er, at ministeren kan sænke de enkelte grænser for dyrearter, der har en atypisk stor forurening pr. DE for en eller flere forureningsparametre. Der kan således ikke fastsættes regler om generel sænkelse af grænserne.

Bestemmelsen er i dag udnyttet således, at udvidelse eller ændring for pelsdyrbrug m.v. kræver tilladelse fra 3 DE, hvis de ligger i § 7-områder eller i bufferzone I, jf. § 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Baggrunden herfor er, at pelsdyrbrug har en ammoniakudledning og et fosforoverskud, som er betydeligt større end det normale for husdyrbrug.

Det er hensigten at udbygge disse regler, således at den sænkede minimumsgrænse for pelsdyrbrug for tilladelse efter § 10 kommer til at gælde generelt, og ikke som nu kun i § 7-områder og i umiddelbar nærhed af disse.

Det er endvidere hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen at sænke grænsen for godkendelsespligt efter § 11 for pelsdyrbrug fra 75 DE til 25 DE for at sikre forbedrede muligheder for at regulere pelsdyrproduktionen gennem vilkår, der på tilstrækkelig måde tager højde for pelsdyrproduktionens relativt høje miljøbelastning, særligt for så vidt angår ammoniak- og fosforpåvirkning.

Når grænsen for godkendelsespligt efter § 11 sænkes, vil der være eksisterende brug, som allerede har opnået en tilladelse efter § 10, men som efter de nye regler er omfattet af § 11. Det er i den forbindelse hensigten at fastsætte, at sådanne husdyrbrug skal have en samlet fornyet miljøgodkendelse efter § 11, når de søger om udvidelse eller godkendelsespligtig ændring. En tilsvarende regel ville kunne fastsættes, hvis man sænkede grænsen for § 12.

Indtil et sådant husdyrbrug foretager udvidelse eller godkendelsespligtig ændring, vil det være reguleret af tilladelsen efter § 10. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der er behov for ved påbud at give skærpede vilkår til et sådant husdyrbrug, vil hjemlen være lovens § 42.

Ændringen vil betyde, at brugene fra 25 DE bliver omfattet af det generelle ammoniakkrav og en skærpet regulering af arealerne, hvor der også stilles yderligere krav om fosforoverskud og krav til nitratudvaskning.

Der vil i forbindelse med, at grænsen for godkendelse sænkes, blive fastsat overgangsbestemmelser, der bl.a. vil fastlægge nærmere regler om kommunernes og klagenævns behandling af sager, der verserer på tidspunktet for ikrafttrædelsen. Det er hensigten, at verserende sager som udgangspunkt færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Der henvises til afsnit 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Forslaget er en tydeliggørelse af lovens § 17, stk. 3, hvorefter tilladelse eller godkendelse under visse omstændigheder er ufornöden. Med det foreslåede bortfalder ordet »herunder« i § 17, stk. 3. Ordet bortfalder, idet det ikke er meningen med bestemmelsen, at den skal henviser til de forrige stykker, og ordet er derfor misvisende.

Bestemmelsen er hidtil anvendt til at indføre en anmeldelsesordning for etablering af halmlade, maskinhal, kornsilo eller malkeanlæg, der således i dag er undtaget fra godkendelsespligt.

Det er i overensstemmelse med Aftale om Grøn Vækst hensigten at lade en anmeldelsesordning træde i stedet

for tilladelse eller godkendelse i forbindelse med etablering, udvidelse eller ændring af gødningsopbevaringsanlæg eller ensilagepladser. Den anmeldelsesordning, der påtænkes, vil bl.a. indebære, at etablering, udvidelse eller ændring skal finde sted i umiddelbar tilknytning til ejendommens nuværende bebyggelsesarealer. Yderligere påtænkes det, at der vil blive stillet krav til bygningshøjden, at volumen ikke overstiger nærmere fastsatte grænser, og at der anvendes sædvanlige bygningsmaterialer.

Det er endvidere hensigten at indføre en anmeldelsesordning til gennemførelse af dyrevelfærdsmæssige forbedringer, hvor dette ikke indebærer forøget forurening. Formålet er at sikre et højt beskyttelsesniveau og samtidig give mulighed for, at husdyrbrug kan gennemføre væsentlige dyrevelfærdsmæssige forbedringer. Med dyrevelfærdsmæssige forbedringer menes ændringer af staldanlæg, som udelukkende har til formål at efterleve lovgivningsmæssige krav til dyrevelfærd eller andre dyrevelfærdsmæssige forbedringer, som ministeren nærmere fastlægger i bekendtgørelse.

Ved udmøntning af en sådan anmeldelsesordning vil der blive fastsat nærmere regler for, hvor store til- og ombygninger må være som følge af nye dyrevelfærdsmæssige krav, samt hvorledes det sikres, at der ikke sker en negativ miljøpåvirkning som følge af sådanne ændringer. Den anmeldelsesordning, der påtænkes indført, vil ikke give mulighed for at udvide husdyrholdet, og ændringerne er begrænset til bygningsmæssige ændringer. Det er hensigten, at anmeldeordningen kun skal omfatte dyrevelfærdsmæssige krav, der skal indfries efter anmeldelsesordningens ikrafttræden.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1734 af 22. december 2006 om beskyttelse af pelsdyr med senere ændringer skal pelsdyravlere senest den 31. december 2010 opfylde en række krav til indhusning af avlstæver og til burstørrelser, jf. bekendtgørelsens § 51, stk. 3.

Med henblik på at sikre, at pelsdyravlere, der endnu ikke har ombygget i overensstemmelse med pelsdyrbekendtgørelsens krav, får mulighed for at anvende den beskrevne anmeldelsesordning, har Justitsministeriet til hensigt at ændre overgangsordningen i bekendtgørelsen om beskyttelse af pelsdyr, således at de pågældende krav til indhusning af avlstæver og til burstørrelser først skal være opfyldt senest den 1. juli 2011. Dette skal dog kun gælde for de pelsdyravlere, som er omfattet af den gældende overgangsordning i bekendtgørelse nr. 1734 af 22. december 2006, § 51, stk. 3.

Endvidere er det hensigten, at ministeren undtager visse ændringer, hvor husdyrbruget skifter dyretype, fra

godkendelsespligt. Det vil i så fald blive et krav, at skiftet i dyretype, i hvert fald for de væsentligste forureningsparametre, ikke vil medføre forøget forurening. Dette betyder, at et husdyrbrug efter et skift i dyretype skal have en mindre eller samme forurening, som husdyrbruget havde før skiftet.

Bemyndigelsen til at undtage fra pligten til at få en tilladelse eller godkendelse kan anvendes i andre situationer end de ovenfor nævnte.

Ved udnyttelse af bemyndigelsen i § 17, stk. 3, skal det sikres, at gældende EU-retlige forpligtelser overholdes.

Der henvises til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 og 9

Det foreslås, at der i forhold til de naturtyper, der omfattes af den foreslåede § 7, stk. 1, skal foretages en vurdering af totaldepositionen af ammoniak fra det samlede anlæg i forbindelse med ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12. Ved totaldeposition forstås depositionen fra hele husdyrbruget, mens der ved merdeposition forstås forøgelsen af depositionen som følge af ændringen eller udvidelsen. Ved deposition forstås afsætningen af ammoniak på naturområdet.

Efter de gældende regler skal det inden for bufferzone I sikres, at der ikke sker øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, jf. § 21, og inden for bufferzone II skal der foretages en vurdering af merdepositionen af ammoniak fra stald og lager, jf. § 25.

Den foreslåede regel om vurdering af totaldepositionen fremgår af den foreslåede nyaffattelse af § 21, mens § 25 foreslås ophævet.

Der henvises til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 og 11

Det foreslås, at § 27, stk. 1, nr. 2, ophæves.

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, der sikrer, at der ikke sker øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, jf. § 21. Reglen gælder anlæg i bufferzone I. Da reguleringsmåden foreslås ændret til princippet om totaldeposition, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 8 og 9, foreslås bestemmelsen ophævet.

Kommunalbestyrelsen vil i stedet under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed skulle fastsætte vilkår om, at ammoniakdepositionen er i overensstemmelse med

reglerne om krav til totaldeposition fastsat efter § 34, stk. 2.

Der henvises til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Der foreslås en nyaffattelse af § 29, stk. 1. Den betyder, at kravet i den gældende § 29, stk. 1, nr. 1, ophæves.

§ 29, stk. 1, nr. 1, giver kommunalbestyrelsen pligt til at sikre, at merdeposition af ammoniak fra stald og lager begrænses, jf. § 25. Reglen gælder anlæg i bufferzone II. Da reguleringsmåden foreslås ændret til princippet om totaldeposition, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 8 og 9, foreslås kravet ophævet, jf. også bemærkninger til § 1, nr. 10 og 11.

Der henvises til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Ved en fejl blev lovens § 55, stk. 1, der vedrører offentlighedens inddragelse i forbindelse med tilladelser og godkendelser, formuleret, så den omfatter tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen finder, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en miljøpåvirkning. Det foreslås, at ordet »væsentlig« indsættes, så bestemmelsen – som det oprindeligt var tilsigtet – omfatter de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen finder, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning, og dermed ikke er omfattet af krav om VVM-vurdering i medfør af VVM-direktivet.

Det er ifølge de oprindelige bemærkninger hensigten med bestemmelsen at sikre, at offentligheden informeres om, hvorvidt en ansøgning vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, sådan som det kræves i VVM-direktivet. Det er kriteriet »væsentlig påvirkning af miljøet«, der er afgørende for, om en ansøgning er omfattet af krav om VVM-vurdering og inddragelse af offentligheden efter VVM-direktivet.

Der henvises til afsnit 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Der foreslås en ændring af offentlighedsreglerne for sager, som er omfattet af lovens § 12, stk. 2, samt andre sager, hvor det ansøgte kan medføre en væsentlig virkning på miljøet. Det foreslås, at kommunalbestyrelsen i stedet for den nuværende meget omfattende orientering af naboer og andre berørte ved udsendelse af udkast til afgørelse kan vælge en kortere orientering. Af oriente-

ringen skal det bl.a. fremgå, hvor udkast til afgørelse kan rekvireres.

Det følger af § 55, stk. 3, nr. 6, at det skal fremgå af kommunalbestyrelsens annoncering af ansøgningen, at enhver kan anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når det foreligger. Hvis borgere, organisationer eller andre har anmodet herom, vil en orientering om udkastet ikke være tilstrækkelig. Forslaget medfører, at kommunalbestyrelsen fortsat skal sende udkast til afgørelse til disse.

Miljøministeren kan med hjemmel i lovens § 55, stk. 9, fastsætte nærmere regler for offentlighedens inddragelse, herunder vil der kunne fastsættes nærmere regler om orienteringen, herunder om orienteringens form og indhold.

Reglerne om orientering lever op til kravet i forvaltningslovens § 19 om partshøring og til kravene vedrørende inddragelse af offentligheden i IPPC- og VVM-direktivet, jf. afsnit 7 i de almindelige bemærkninger, samt til kravene i Århus-konventionens artikel 6.

Der henvises til afsnit 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Forslaget er en konsekvens af forslagene under § 1, nr. 4 og 5. Det foreslås, at der i § 75, stk. 2, indsættes henvisning til bestemmelsen om dispensation fra det foreslåede nye afstandskrav til anlæg for opbevaring af flydende husdyrgødning samt dispensation efter regler udstedt i medfør af det foreslåede § 9, stk. 4. § 75, stk. 2, præciserer ministerens pligt til at fastsætte regler, der sikrer, at der i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling foretages en vurdering af det ansøgte eller anmeldtes eventuelle påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, af beskyttede arters yngle- og rastoområder og af beskyttede plantearters levesteder. Regler herom er udstedt i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændringer om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Der henvises til afsnit 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Forslaget er en konsekvens af forslaget under § 1, nr. 11.

Der henvises til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2011. Det foreslås endvidere, at ansøgninger, der er modtaget før den 1. januar 2011, behandles efter de hidtil gældende regler. De hidtidige regler vil således være gældende for ansøgninger indsendt til kommunen inden lovens ikrafttrædelse ved kommunens behandling af ansøgnin-

gen, ved en evt. klagesagsbehandling og herunder også for klagesager, der hjemvises til fornyet behandling i kommunen, uanset hvornår afgørelsen påklages og en eventuel hjemvisning sker. De nye bestemmelser efter denne lov vil alene være gældende for ansøgninger, der er modtaget af kommunen den 1. januar 2011 eller senere.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009, som ændret ved § 18 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, foretages følgende ændringer:

- 1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet) (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40), som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF, for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse (EU-Tidende 2003 nr. L 156, side 17), dele af Rådets direktiv 96/61/EF af 24. november 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, (EF-Tidende 1996 nr. L 257, side 26), dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet) (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet) (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:
- »1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40, som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF, for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse EU-Tidende 2003 nr. L 156, side 17, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, EU-Tidende 2008, nr. L 24, side 8, dele af Rådets direktiv 2009/127/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandram-

2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1), dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, (EF-Tidende 1991 nr. L 375, side 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1882/2003/EF af 29. november 2003 (EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).

medirektivet) EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1, dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget EF-Tidende 1991 nr. L 375, side 1, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1882/2003/EF af 29. september 2003 EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56.«

§ 7. Etablering af anlæg for mere end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til følgende beskyttede naturtyper:

- 1) Højmose.
- 2) Lobeliesø.
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 5) Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 6) Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- 7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalgrige søer og vandhuller med kransnålal-

2. § 7 affattes således:

»§ 7. Etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder, er ikke tilladt, hvis stald eller gødningsopbevaringsanlæg ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvist inden for

- 1) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, eller
- 2) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

ger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder tillige for udvidelser og ændring af husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 dyreenheder, hvis udvidelsen eller ændringen medfører forøget ammoniakfordampning fra anlægget.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvilke søer der er omfattet af stk. 1, nr. 7.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen giver efter anmodning fra offentlige myndigheder berørte ejere eller brugere oplysning om placeringen og udstrækningen af de i stk. 1 nævnte naturtyper og bufferzoner.

Stk. 5. Miljøministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte regler om, at der gælder lavere grænser end den i stk. 1 fastsatte minimumsgrænse på 15 dyreenheder for etablering af husdyrbrug og den i stk. 2 fastsatte grænse for udvidelse og ændring, som medfører forøget ammoniakfordampning

§ 8. Stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ikke etableres inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til ikke-almene vandforsyningsanlæg.
- 2) 50 m til almene vandforsyningsanlæg.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Stk. 2. Ensilageopbevaringsanlæg må ikke etableres inden for de i stk. 1, nr. 1-5 og 7, nævnte afstande.

Stk. 3. Miljøministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte andre afstandskrav, inden for hvilke etablering, udvidelse eller ændring ikke kan finde sted.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver efter anmodning fra offentlige myndigheder og berørte ejere eller brugere oplysning om placeringen og udstrækningen af de områder, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 4. Ministeren kan for nærmere specificerede dyrearter fastsætte en minimumsgrænse, der er lavere end den grænse for dyreenheder, der er nævnt i stk. 1.«

3. I § 8, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »søer«: », jf. dog *stk. 2*«.

4. I § 8 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².«

Stk. 2 og *3* bliver herefter *stk. 3* og *4*.

§ 9. Kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra afstandskravene, jf. § 6, til rideskoler og hestepensioner for mere end 3 dyreenheder. Dispensationen kan gives på vilkår om særlige krav til driften af ejendommen, indretning af stalde, møddinger m.v.

Stk. 2. Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke vil sikre tilstrækkeligt mod væsentlige gener eller forurening, kan kommunalbestyrelsen påbyde, at anlægget placeres mere hensigtsmæssigt, og fastsætte vilkår for indretning og drift. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår om placering, indretning og drift i forbindelse med tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 og § 12.

Stk. 3. Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår om indretning og drift i forbindelse med tilladelser eller godkendelser efter §§ 10-12. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

§ 17

....

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kravet om forudgående tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 eller § 12 for nærmere specificerede dyrearter indtræder ved en lavere grænse end den minimumsgrænse på 15 dyreenheder, der er fastsat i § 10, stk. 1.

Stk. 3. Miljøministeren kan herunder fastsætte regler om, at tilladelse eller godkendelse i visse tilfælde er uforholdende. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at en anmeldelsesordning træder i stedet for en tilladelse eller godkendelse.

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at der ikke sker øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, hvis et an-

5. I § 9 indsættes som stk. 4:

»*Stk. 4.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at der i særlige tilfælde kan dispenseres fra afstandskravet i § 7.«

6. I § 17, *stk. 2*, ændres »en lavere grænse end den minimumsgrænse på 15 dyreenheder, der er fastsat i § 10, stk. 1.« til: »lavere grænser end de minimumsgrænser, der er angivet i § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, og § 12, stk. 1.«

7. I § 17, *stk. 3, 1. pkt.*, udgår »herunder«.

8. § 21 affattes således:

»§ 21. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere totaldepositionen af ammoniak fra

læg, der helt eller delvis ligger inden for eller mindre end 300 m fra de i § 7 nævnte naturtyper, ønskes udvidet eller ændret.

§ 25. Kommunalbestyrelsen skal ved en ansøgning om godkendelse efter § 11 eller § 12 vurdere merdepositionen af ammoniak fra stald og lager, hvis en ansøgt etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug ligger i en afstand fra 300 til 1000 m fra naturtyper, fra hvilke der gælder et afstandskrav efter § 7.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvilken merdeposition der vurderes at kunne have en væsentlig virkning på miljøet.

§ 27. En tilladelse efter § 10 og en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i § 19 opfyldes. Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til husdyrbrugets beliggenhed fastsætte vilkår, der sikrer,

- 1) at eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.), jf. § 20, begrænses,
- 2) at der ikke sker en øget ammoniakfordampning fra det samlede anlæg, jf. § 21, og
- 3) at den ansøgte etablering sker under hensyntagen til de landskabelige værdier, jf. § 22.

§ 29. En godkendelse efter § 11 eller § 12 skal ud over de i § 27 nævnte vilkår indeholde vilkår, som sikrer,

- 1) at merdepositionen af ammoniak fra stald og lager, jf. § 25, begrænses, og
- 2) at de af miljøministeren fastsatte hensyn, jf. § 34, stk. 3, herunder vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak, varetages.

§ 55. Kommunalbestyrelsens afgørelse af, at en tilladelse eller godkendelse ikke vil medføre en miljøpåvirkning, skal stilles til rådig-

det samlede anlæg i forhold til de naturtyper, der er omfattet af § 7, stk. 1.«

9. § 25 ophæves.

10. I § 27, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »begrænses,«: »og«.

11. § 27, *stk. 1, nr. 2*, ophæves. Nr. 3 bliver herefter nr. 2.

12. § 29, *stk. 1*, affattes således:

»En godkendelse efter § 11 eller § 12 skal ud over de vilkår, der er nævnt i § 27, indeholde vilkår, som sikrer, at de hensyn, der er fastsat af miljøministeren, jf. § 34, stk. 3, herunder vilkår om egenkontrol og om reduktion af ammoniak, varetages.«

13. I § 55, *stk. 1*, indsættes efter »medføre en«: »væsentlig«.

hed for offentligheden i forbindelse med, at der meddeles tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16.

.....

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til andre, som har anmodet herom, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Samtidig med fremsendelsen informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.

14. § 55, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen fremsender udkast til afgørelse til dem, som har anmodet herom, med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Kommunalbestyrelsen fremsender herudover udkast til afgørelse eller en orientering om udkastet til naboer og andre berørte med oplysning om, at der er 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Af en orientering som nævnt i 2. pkt. skal det fremgå, hvordan det samlede udkast til afgørelse kan rekvireres. Samtidig med fremsendelsen efter 1. og 2. pkt. informerer kommunalbestyrelsen om supplerende oplysninger til ansøgningen og andre oplysninger af relevans for afgørelsen, der er modtaget efter den indledende offentlige annoncering.«

§ 75

.....

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers direktiver og beslutninger på naturbeskyttelses-området regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår

- 1) tilladelser kan meddeles efter § 10,
- 2) godkendelser kan meddeles efter § 11, § 12 og § 16 og
- 3) dispensationer kan meddeles efter § 9, stk. 3, jf. § 8, stk. 1, nr. 3.

15. I § 75, *stk. 2, nr. 3*, indsættes efter »§ 8, stk. 1, nr. 3«: », og *stk. 2*, samt regler udstedt i medfør af § 9, *stk. 4*«.

§ 81

.....

Stk. 3. En tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12, der indeholder vilkår efter § 27, *stk. 1, nr. 3*, og *stk. 2*, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. En klage over tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 eller § 12, der indeholder vilkår efter § 27, *stk. 1, nr. 3*, og *stk. 2*, har opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

16. I § 81, *stk. 3*, ændres »§ 27, *stk. 1, nr. 3*« to steder til: »§ 27, *stk. 1, nr. 2*«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. Ansøgninger, der er modtaget før den 1. januar 2011, behandles efter de hidtil gældende regler.